

מדינת ישראל
משרד החינוך
האגף לחינוך מבוגרים

רמת הבחינה : גמר עולים
מועד הבחינה : חורף תשפ"ב, 2022
היקף הבחינה : 1 יח"ל
מספר שאלון : 882101

חיבור לעולים

מחוו

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה : שלוש שעות.
- ב. מבנה השאלון ומפתח הערכה :
בבחינה זו פרק אחד בלבד : לפרק זה – 100 נקודות.
- ג. הוראות מיוחדות :
(1) התרכזו בנושא. הימנעו מהקדמות ארוכות ומסטייות מן הנושא.
(2) חזרו וקראו את חיבורכם, ותקנו את הדרוש תיקון.
(3) שימו לב : כתב ברור, פיסוק הגיוני ושמירה על כללי הדקדוק הם תנאים להצלחה בחיבור.
- ד. מלאו את הפרטים הבאים :

פרטי מרכז ההשכלה :	פרטי הנבחן :										
שם המוסד : _____	מספר הנבחן ברשימה : _____										
שם מְרְכָז הבחינה : _____	שם משפחה + פרטי : _____										
	ת.ז. <table border="1"><tr><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td></tr></table>										
	שם המעריך : _____										
	ציון הבחינה : _____										

בהצלחה!

במבחן זה ארבעה נושאים (1-4). כתבו חיבור על אחד מהם.

הקפידו לרשום את מספר הנושא.

הקפידו על מילוי ההוראות שבעמוד השער.

שימו לב להנחיות לכל נושא – כתבו על כל חלקי הנושא, והקפידו לקשר כהלכה בין חלקי החיבור. השתדלו לכתוב בהיקף של עמוד וחצי, לפחות.

נושא 1: עליית מחירים של כלים חד-פעמיים

בישראל משתמשים הרבה בכלים חד-פעמיים. פי 5 מאשר באירופה. לאחרונה הממשלה החליטה להעלות את מחירי הכלים החד-פעמיים. השרים מקווים שאם נצטרך לשלם הרבה על כלים חד-פעמיים, נפסיק להשתמש בהם.

התומכים בהחלטה אומרים שהכלים החד-פעמיים גורמים נזק לסביבה: הם ממשיכים להתקיים עוד אלפי שנים באדמה ועלולים לזהם את מי השתייה. הם פוגעים בחופי הים ובעלי החיים הימיים שבולעים אותם ונחנקים, ועוד.

המתנגדים להחלטה אומרים שכלים חד-פעמיים הם זולים וקלים לייצור, זורקים אותם לאחר השימוש, וכך חוסכים במים ובזמן. הם מקלים על משפחות עם הרבה ילדים. הם מקלים גם כשצריך לארגן אירוע עם הרבה משתתפים.

האם אתם בעד או נגד העלאת מחירי הכלים החד-פעמיים? הביעו דעתכם, נמקו והדגימו.

נושא 2: גידול חיות מחמד בבית

הרבה משפחות מגדלות חיות מחמד (למשל, כלבים וחתולים). לגידול של חיות מחמד בבית יש יתרונות. בדרך כלל ילדים אוהבים חיות. הם רואים בבעלי החיים כחברים לכל דבר: מדברים אליהם, מטפלים בהם וגם משחקים איתם. הטיפול בחיות עוזר כשילדים מרגישים בודדים. נוסף לכך, כאשר ילד מגדל חיה הוא לומד לקחת אחריות גם בתחומי חיים אחרים. אותו הדבר קורה בבתים של אנשים מבוגרים: כשיש חיה בבית, יש להם תעסוקה וזה מונע בדידות. מנגד, בגידול של חיות מחמד בבית יש גם חסרונות: הוצאות מרובות על אוכל, על בריאות ובעיות של שמירה על ניקיון.

האם אתם תומכים בגידול של חיות מחמד בבית? הביעו דעתכם, נמקו והדגימו.

נושא 3: מס "אגרת גודש" בכניסה לתל אביב

הכנסת מקדמת מס חדש על נהגים שנכנסים לתל אביב ברכב פרטי. המס נקרא "אגרת גודש". המטרה שלו שיהיו פחות פקקים בכניסה לתל אביב. הכנסת אומרת שהחוק יכריח את הנהגים להשתמש יותר בתחבורה ציבורית או להיכנס לתל אביב בשעות שיש פחות פקקים. התומכים אומרים שזה מה שעשו בערים בעולם כמו לונדון וסן פרנסיסקו, ועכשיו יש פחות צפיפות בכניסה אליהן. כדי לקדם את החוק צריך להקים מגרשי חנייה רבים מחוץ לתל אביב ולשפר מאוד את התחבורה הציבורית. המתנגדים לחוק טוענים כי המפסידים ממנו יהיו דווקא אותם נהגים שחייבים להיכנס כל יום לתל אביב לעבודה. הם בכל מקרה יצטרכו לשלם בכניסה לעיר או במגרשי החנייה שמחוץ לעיר.

**האם אתם תומכים בחוק הקובע כי יש להטיל "אגרת גודש" על הכניסה לתל אביב?
הביעו דעתכם, נמקו והדגימו.**

נושא 4: לימודים בגיל מבוגר

בישראל יש חוק חינוך חובה עד גיל 18, אבל לא כולם מצליחים להשלים את הלימודים. לכן יש מסגרות לימוד למבוגרים המאפשרות הזדמנות שנייה להשלמת השכלה. ללימודים בגיל מבוגר יש יתרונות: הלומד רציני, הוא רוצה ללמוד ולא מכריחים אותו. הלימודים יכולים לקדם אותו בעבודה וגם לשמש דוגמה לבני משפחתו שתמיד אפשר להתקדם בחיים. אבל יש גם חסרונות. קשה לעבוד בבוקר וללמוד בערב, וצריך את העזרה והתמיכה של המשפחה. ללומד המבוגר יש יותר מחויבויות מתלמיד צעיר ולא תמיד הוא פנוי להשקיע רק בלימודים.

**האם אתם תומכים באפשרות של לימוד בגיל מבוגר? האם, לדעתכם, ניסיון החיים של האדם המבוגר פוטר אותו מהצורך להשלים השכלה?
כתבו מהי דעתכם על הנושא, נמקו אותה והדגימו.**

בהצלחה!

נספח

לקראת הכתיבה- לפניכם דוגמאות לאוצר מילים ומבעים המתייחסים לכתיבת חיבור טיעון: תוכלו להיעזר בהם.

ביטויי פתיחה לדעה אישית:

לדעתי...

אני חושב ש...

אני סבור ש...

מקובל לחשוב ש...

אין ספק ש...

ביטויי פתיחה לטענת הנגד והפרכתה:

אומנם... אבל...

לעומת זאת יש הטוענים כי (מציגים דעה

מנוגדת לדעתי)

אך אני סבור כי הם טועים משום ש...

ביטויים לסיום:

לסיום, אני מציע ש...

מחווו לבדיקת טקסט טיעונו

נקודות	פירוט	תבחין
	התאמה לסוגה – טיעונו ושכנוע . זיהוי מהלך של טיעונו בחיבור.	כללי (3 נק')
3 נק'		סכום רכיב כללי
	פתיחה : מעוררת עניין וציפיות, מכוונת וממוקדת, רלוונטית. גוף : סיום : סיום ההולם את הסוגה, סיום רלוונטי, המלצות, הרהור אישי.	מבנה (20 נק')
	לכידות וקישוריות – טקסט רציף ושימוש נכון ומגוון במילות הקישור .	
	ביצוע חלקי - חזרות מיותרות על אותה מילה או משפט/שימוש במאזכרים	
	ביצוע חלקי - סטייה מהנושא/ סתירות פנימיות בכתובה	
20 נק'		סכום רכיב המבנה
	הצגת הנושא - הצגת דעה מפורשת, ברורה ורלוונטית – ה"קול האישי" של כותב החיבור.	תוכן (40 נק')
	נימוקים – מתאימים ומשכנעים, ללא סתירות דוגמות, הסברים וביסוסים : פיתוח רעיונות תוך הבחנה בין עיקר לטפל בדרכים שונות : הדגמה, השוואה, מחקרים.	
	קשרים לוגיים בין רכיבי התוכן.	
	הצגת טענת הנגד והתייחסות אליה	
	הפרכת טענת הנגד	
	מסקנה	
40 נק'		סכום רכיב התוכן
	משלב הלשון - בינוני-גבוה. אוצר מילים עשיר ומגוון ; שימוש מושכל בלשון משכנעת.	לשון, מבע וסגנון (20 נק')
20 נק'		סכום רכיב לשון, מבע וסגנון
	מורפולוגיה ותחביר - צורות תקינות בשם ובפועל . תחביר תקין – ניסוחים ברורים של משפטים. התאמה במין ובמספר, שימוש נכון במילות יחס ובידוע.	תקינות (17 נק')
	ביצוע חלקי - משפטים מסורבלים או שימוש בביטויים לא מדויקים.	
	פיסוק תקין	
	כתיב תקין / צורה חיצונית: עימוד וסדר	
17 נק'		סכום רכיב תקינות